

Posudek oponenta magisterské diplomové práce

Autor práce: Bc. Peter Kúdelka

Název práce: Moderný národný román v strednej Európe

Rok: 2017

Oponent práce: PhDr. Jana Pátková, Ph.D.

Předložená diplomová práce je přepracovanou verzí stejnojmenného textu, v němž se autor pokoušel analyzovat časově blízké romány lokalizované do prostoru střední Evropy po rozpadu Rakousko-Uherska. V takových situacích je úlohou oponenta mimo jiné také porovnat oba texty a zhodnotit, nakolik se autorovi podařilo nanovo promyslet a koncipovat zadané téma, případně korigovat vytčené chyby z původního oponentského posudku.

1. Formulace cílů a jejich naplnění

Stěžejní cíle diplomové práce zůstávají stejné, autor měl analyzovat a vymezit typ románu nahlížený jako národní román ve středoevropském prostoru. Jeho úhel pohledu zasahuje literaturu českou, slovenskou, polskou, maďarskou a rakouskou. Samotné téma fokalizované s ohledem na teorii o literárním poli, kterou rozpracoval Pierre Bourdieu (v knize *Pravidla umění. Vznik a struktura literárního pole*, překlad 2010), klade velké překážky při interpretačním uchopení textu. Už v oponentském posudku k původnímu textu bylo konstatováno, že aplikování teorie o literárním poli nemá v práci jasné kontury. V novém textu se autor pokusil eliminovat pojem *literárního pole* z méně srozumitelných výpovědních pozic, ve kterých termín nabýval elastických kontur. Ovšem samotný termín zůstal v práci nevysvětlen, přičemž jeho vysvětlení a kontextualizace ve sledovaných textech měla předcházet prvnímu uvedení v diplomové práci. Jeho pochopení mohlo být klíčové pro další úvahy diplomanta.

Částečně přepracovaná kompozice diplomové práce odráží autorovu snahu odstranit základní nedostatky vytčené v předchozím posudku. Zejména první polovina textu je přepracována ve prospěch paradigmatického přístupu ke sledovaným románům. Tzv. personální kapitoly nahlížené ne příliš produktivním pohledem syntagmatického řazení byly nanovo koncipovány a promyšleny. Bohužel druhá část textu už nese jen minimální změny, které mají spíš formální charakter než skutečnou podobu koncepčního přepracování. Diplomová práce se tak nadále dělí na dvě stěžejní kapitoly, v jejichž názvu se objevují

pomocné pojmy *román národa* a *postava národa* jako autorem vytvořené paralely k národnímu románu a národním postavám.

2. Klady práce

Autor diplomové práce se zejména v první polovině textu nazvané jako *Román národa* snažil nově a s odlišným přístupem uchopit zadané téma. Tato kapitola doznala největších změn oproti původnímu textu. Kromě již zmiňovaného paradigmatického přístupu k románovým textům je zřejmá autorova precizace výrazu, která spěje k větší argumentační jistotě opírající se o relevantní literárněhistorické studie. Autor tak nezanedbatelně rozšiřuje literárněhistorický (zejména polský a maďarský) a místy i literárně teoretický kontext, ke kterému vztahuje sledované romány. Jako pozitivní a vysoce funkční hodnotím také autorovu snahu hledat přesnější, výstižnější citace z analyzované literatury a odvahu vypustit citace jiné, již kontextualizované v procesu psaní. Právě tak místy zjednodušená konstatování z první verze (např. v souvislosti se slovenským románem *Cesta životom*) nahrazuje autor hlubším vstupem do textu a přesnější argumentací.

3. Nedostatky práce

Metodologické a koncepční nedostatky:

Jak již bylo v úvodu zmíněno, i v přepracované verzi zůstává nedostatečně osvětlen pojem *literárního pole* a autorem prosazované termíny *román národa* a *postava národa* ztrácejí na své relevantnosti. Nevidím důvod, proč by nemohly v textu figurovat zaužívané pojmy národní román či národní postava.

Z hlediska koncepčního přístupu k románovým textům autor provedl zásadní úpravy zejména v první polovině textu, kdy skutečně vnesl do svých úvah paradigmatické vidění a nahradil tak redundantní a místy zjednodušující popisy románových situací omezené na popis děje. Bohužel úpravy v druhé části textu jsou jen formálního charakteru, kdy autor prostým přiřazováním a spojováním kratších odstavců ve větší celky změnil systém podkapitol v jednu ucelenou kapitolu.

Formální nedostatky:

Navzdory tomu, že je zřejmá autorova snaha o minimalizování formálních chyb, tak v textu i nadále zůstává celá řada typografických a obecně gramatických chyb, jak už bylo zmiňováno detailněji v původním oponentském posudku. Celému textu by prospěla důkladná korektura, včetně korektury bibliografických záznamů a citačních zvyklostí autora.

Autor diplomové práce byl v původním posudku také upozorňován na nesprávné psaní jména maďarského autora (Dezső Kosztolányi) a bohužel tento nedostatek v nové práci neopravil. Také rozptýl v psaní příjmení slovenského autora v nesklonné podobě „Jégé“ a v deklinační podobě „Jégého“ vzbuzuje rozpaky. Přičemž stačilo zkontrolovat úzus jeho psaní např. ve Slovníku slovenských spisovateľov (2005) či ve Slovníku diel slovenskej literatúry 20. storočia (2006), kde se jednoznačně objevuje jeho deklinační podoba.

4. Otázky doporučené k rozpravě při obhajobě

Viz: metodologické a koncepční nedostatky.

5. Celkové hodnocení a klasifikace

I přes zmiňované nedostatky splňuje předložená diplomová práce požadavky standardně kladené na diplomovou práci. Doporučuji práci k obhajobě a navrhuji klasifikaci dobře.

V Praze..... dne 23. srpna 2017

Podpis:

PhDr. Jana Pátková, Ph.D.